

за потомството. Въ старите времена счиненията сж са писале съ ржка и буквите сж приличале на сегашните печатни букви, слѣдователно тие сж са писале твѣрде мѣчно. Калугерете, които сж преписвале нашите евангелиета и псалтире съ славянски букви, сж са трудили до толкова много, щото употребенното отъ тѣхъ време е било $\frac{1}{9}$ части по-дълго отъ онова време, което би са употребило отъ бѣзписците-калиграфете за сжщиятъ трудъ. Трѣба да кажеме и това, че въ старите времена учените не сж имале хартия, и писале сж на кожа, на камане и на широките листе на оная тропическа трева, която са нарича *папирусъ*. Кожанната хартия са нарича пергаментъ и получила е своето название отъ това, защото са е приготвяла въ градъ Пергамосъ. Нѣкои народи сж писале на дѣска, която сж натѣрквале съ восакъ. Въ България до скоро пишѣха на панакиди.

Но човѣческиятъ умъ е вѣстѣржествоваль именно отъ онова време, отъ когато е изнамѣрена книгопечатницата. Ако китайците и да сж знаале това искусство още нѣколко хилядолѣтия преди насъ, но тѣхните печатници и до днесъ още не могатъ да иматъ такова значение, каквото тие иматъ у европейците, защото китайците изрѣзватъ на дѣрво цѣли страници и тогава вече ги печатѣтъ, а у насъ буквите са слагатъ и разлагатъ една по една. Съ една дума, ако китаецѣтъ желеа да напечата 1000 страници, то печатаринѣтъ трѣба да пригетови за неговата книга хилядо дѣсчици, слѣдователно китайските печатници приличатъ на стереотипъ, на литографии или на ксилографии. Освѣнъ това, китайската хартия не прилича на на-